

Op de wijze van Prediker

Verhandeling door

Beatrijs Celis

Op de wijze van Prediker

In deze verhandeling komen een zevental thema's aan bod, die licht willen werpen op wat ik, langjarige, allemaal zoal in deze tijd heb zien gebeuren onder de zon.

Thema 1. Rijkdom en onrechtvaardigheid

Oorlogsstokers en vredesapostelen schuiven aan aan rijkelijk met exquise gerechten gedekte tafels in prachtige paleizen en kastelen.

En ondertussen "mogen" daklozen in onze contreien blij zijn dat ze in het kader van winteropvang de nachten kunnen doorbrengen in de stationsgebouwen van een aantal steden. Schrijnend, niet waar?

Dat is altijd zo geweest, beweert men dan.

Er zijn altijd rijke en arme mensen geweest, luidt het argument.

Net alsof het om die reden minder schrijnend en onrechtvaardig wordt.

En hoe staan de zaken wat betreft de "milleniumdoelstellingen" over de wereldwijde bestrijding van de armoede??

Door het oorlogsgestook zal de armoede hier alleen maar toenemen. Nee, het zal niet zo zijn, het is al zo. Want heel veel geld gaat nu al naar alles wat met wapens en oorlog te maken heeft. Natuurlijk hebben de dames en heren in hun prachtige bastions geen geldtekort.

Hun bankrekeningen blijven overvloedig gespijsd. Zeker weten.

Lacht men mij uit als ik deze rampzalige situatie aan de kaak stel?

Denken ze: "Och, het zal allemaal toch niets veranderen."

Inderdaad, dat klopt, want de rijken denken dat hun hele handel en wandel volkomen gerechtvaardigd is. Enige gewetenswroeging en schuldbesef is niet aan hen besteed.

Integendeel, zij maken zichzelf wijs dat hun hang naar rijkdom volkomen gerechtvaardigd is.

De onrechtvaardigheid in deze wereld bestaat erin dat er geen correcte vergelding en verloning van goed en kwaad bestaat.

De vergelding is uiteindelijk uitsluitend in handen van Jahwe God.

Thema 2. Hoogmoed en machtsbegeerte

Wat ik nu gezien heb onder de zon gedurende mijn langjarige levensloop is dat trots, hoogmoed en machtsbegeerte een enorme valkuil zijn.

Buiten dit drietal kan ook onderlinge naijver weliswaar aanzetten tot buitengewone prestaties, maar het gif van de jaloezie blijkt een zeer dodelijk gif te zijn. Het is op zijn minst een zeer verwerpelijke manier om met medemensen om te gaan. En degene die zo sluw is om zijn naasten, behept als hij is door deze afschuwelijke mentaliteit, uit te schakelen en opzij te zetten, is degene die de grootste doorn in Gods oog is.

Er zijn mensen legio die niets liever doen dan hun medemensen onderdrukken en hen hun wil opdringen. Het zijn niet alleen hooggekleunden die hun machtsstreven willen botvieren, maar ook simplen van geest die heersen over hun medemensen, en heel vaak tot het nadeel van deze laatsten.

Thema 3. De Toren van Babel

Het Bijbelse verslag over de Toren van Babel heeft in onze tijd een uiterst merkwaardige wending gekregen, en dit bijvoorbeeld heel zeker in onze Europese contreien.

In lang vervlogen tijden zorgde een gewiekste bouwpromotor ervoor dat er in de oude stad of regio Babel een enorme bevolkingsconcentratie ontstond. Maar dat zinde Jahwe God hoegenaamd niet. Wat deed Hij? Hij zorgde voor een enorme spraakverwarring onder de inwoners, waardoor er onoverkomelijke communicatiebarrières ontstonden. Maar daar het van oudsher Gods bedoeling was dat de mensen zich over de hele aarde zouden verspreiden, zorgde Hij ervoor dat op grond van deze taalverwarring de mensen uiteen gedreven werden en zich binnen de aldus ontstane taalgroepen over de aarde verspreidden.

Dit gebeuren in het oude Bijbelse verslag toont aan dat God het belangrijk vindt dat mensen zich vestigen en hechten in een op volkssaamhorigheid en eenheid van taal gegrondvest samenlevingskader.

Ik weet dat er tegenwoordig – vooral vanuit de politieke hoek – veel kritiek is op dit “natuurlijk” en “volks” concept van samenleven. Sterker nog: tegenwoordig stel ik een merkwaardige tegenbeweging vast, althans toch binnen onze West-Europese contreien. Eén blik op de wereldkaart volstaat om vast te stellen dat dit West-Europa een uiterst klein lapje grond op de aardbol is.

En wat die tegenbeweging betreft, rijst de vraag, de nijpende vraag: daar God in lang vervlogen tijden duidelijk iets anders gedaan heeft, keurt Hij dit soort tegenbeweging dan eigenlijk wel goed? Want, voor zover ik weet, verandert God toch niet van gedachten??

Thema 4. De rechtspraak

“De schuldige zit op de rechterstoel”, zo luidt de krasse uitspraak van de oude Prediker.

Het is echter een feit dat Jahwe God herhaaldelijk en met groot ongenoegen en verontwaardiging neerkeek op allerlei vormen van rechtsverkrachting en -verbuiging.

Dat was vroeger zo, en is thans niet anders. Het grote euvel bestaat er thans in dat er een gebrek aan respect is voor de scheiding der machten. Dat is iets wat ik herhaaldelijk vaststel onder de zon.

De twee belangrijkste machten zijn de rechterlijke macht en de politieke macht. Deze laatste omvat zowel de wetgevende als de uitvoerende macht.

Nu is het zo dat door zeer kwalijke vormen van onrechtvaardigheid in de rechtspraak een perverse en hemeltergende vermenging van de rechterlijke en de politieke macht is ontstaan, wat ook wel de politisering van de rechtspraak genoemd wordt.

Als dit gebeurt in politieke kringen, dan kan dit leiden tot wraakroepende acties en manipulaties, waarbij men zich het recht toeëigent om allerlei wettelijke bepalingen te verbuigen en te omzeilen met het doel eigen doelstellingen te realiseren, vaak koste wat het kost.

Onlangs gingen sommigen zo ver dat zij meenden het recht te hebben om zelfs een grootschalige roof te plegen, waarbij het ging om reusachtige bedragen, en dit ten nadele van een politieke vijand. Gelukkig is dit vieze handeltje niet doorgedaan.

Al deze en vele andere rechtsverbuigingen worden in het verloop van de Bijbel vele, vele malen aangeklaagd. Ik kan niet anders dan me scharen bij deze hele rij van “openbare aanklagers”.

Een ander punt waar Jahwe God een afschuw van heeft, is het meten met twee maten en het wegen met twee gewichten. Ook dit wordt in de Bijbel in talloze Schriftplaatsen aangeklaagd. Maar ook vandaag de dag gebeurt het steeds weer.

Mijn algemene conclusie luidt:

Wilt ge strijden voor een goede zaak?

Hoed u dan voor het gif van de jaloezie, dat heel veel kapot kan maken.

Het is beter in alle rust en stilte op God te wachten

dan u zorgen te maken over al dat gedoe onder de zon.

Thema 5. De Lof der Zotheid

Niet alleen slechte mensen en dwazen, maar ook zotten
houden de teugels van het wereldgebeuren stevig in handen.
Lieve Heer in de hemel, Allerhoogste,
Jahwe God, bevrijd ons van al deze schelmen!

Thema 6. Holle woordenkramerij

Naar aanleiding van een geplande vergadering van de Europese grootheden op 6 januari jl., in Frankrijk, zegt het hoofd van de leiders:
“Het doel van de bijeenkomst is om alle documenten, alle voorbereidende werkzaamheden en aanvullende punten te bespreken.
Daarna, op 7 januari, vinden er vergaderingen van adviseurs plaats, om de details verder te verfijnen.
Daarna komt er een nieuwe vergadering tussen de Amerikaanse leiders en bla bla bla bla.

Thema 7. Gebrek aan onpartijdige berichtgeving

Het zijn altijd dezelfde die positief of vergoelijkend ingekleurd worden.
En het zijn altijd dezelfde die nooit iets goeds kunnen zeggen of doen.

(Deels geschreven tijdens opname in het UZA, januari 2026)